

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Заттық әлем концепті және түсінінгі

ЖАРИЯЛАНДЫ
04.05.2023СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/138493/

Қоғам тарихында өзінің тарихи өлшемінде адамның күнделікті өмірін, тұрғын үйін, тамағы, саяхаты, еңбек етуге керекті жарақтарын зеррттейміз. Заттық әлем сөзінің кең мағынасына тоқталсақ, жиынтық ұйымдастырылған материяның барлық формалары: табиғи материалдар табиғатта, жасанды материалар мәдениетте және күнделікті өмірде кездеседі. Біз адам жасаған заттар мен құрылыстар әр түрлі функцияларды орындауымыз керек. Артефактілердің бұл жиынтығын заттық әлемде және материалдық мәдениетте қарастырады, оны «екінші табиғат» немесе материалдық мәдениет деп те атайды. Аталған нысан және оның фрагменттері көптеген жаратылыстану, техникалық, гуманитарлық және әлеуметтік ғылымдарда әртүрлі бөлімдерде қарастырылады. Кезінде бұл әр пәннің жалпы қарастырудың өзіндік жазықтығы бар объект-өз заты. Нәтижесінде сансыз көздер біріктіріледі, жылы өзендер, бүгінде нақты контуры жоқ ақпарат мұхитын құрайды. Бұл жағдай мұндай біржақты идеяларды тек сынғыш емес, көбінесе деформацияланған екен. Нақты ғылымдар деңгейінде пәндік әлем жиі әрекет етеді және негізгі зерттеу объектісі ретінде, атап айтқанда, әлеуметтік, гуманитарлық, технологиялық білім салаларында. Аталған заттық әлем нысанына әр түрлі пәндер жүгінеді, олардың әрқайсысы бұл ортақ объектіні ерекше тақырыпқа ие бола отырып, өз жолымен қарастырады. Бізді ең алдымен заттық әлемді зерттеу қызықтырады.

Заттар әлеміндегі барлық материалдардың шеңберінің ішінде негізінде екіге жіктеуге болады. Біріншісі утилитарлық және эстетикалық еені мәлім. Заттар рухани мәдениетте де ерекше орын алады себебі адам қиялынан туған заттар кемінде көптеген заттар әлеміне тиісті қағидаттарды сақтайды. Заттық әлем қызметі мен сараптамасында практикасынегізінде нәтижелерді күтеді. Зерттеулерде көптеген бағыттар қарастырылатыны анық негізгі заңдылықтар мен талаптары және принциптері мен критерий жүйесін ашып көрсетеді. Сондықтан теорияларды жалпы сараптау негіздерін анықтауға тырысуқажет: заттық әлем мәні мен сипатын анықтау негізгі міндет, ал оны зерттеу мен зерделеуде және заттық әлем мәселесінде көптеген материалдар алынды оның ішінде киім, тұрмыстық заттар және күнделікті өмірде қолданылатын заттарын

қатастырдым.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі
© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.